

PISMO STOWARZYSZENIA KSIĘGOWYCH W POLSCE

Kurier etyki

NR 5/2021 (11)

WYDANIE WYŁĄCZNIE ELEKTRONICZNE

„Można pracować w samotności przez lata, prawdę mówiąc, to jedyny sposób, w jaki w ogóle można pracować, ale w końcu następuje moment, kiedy odczuwa się potrzebę pokazania swojej pracy światu. Nie tyle, żeby usłyszeć jego osąd, ile aby samego siebie upewnić, że ta praca naprawdę istnieje, że sam człowiek istnieje, gdyż w łonie gatunku społecznego jednostka jest zaledwie przelotną uludą.” [Michel Houellebecq, „Mapa i terytorium”]

Prof. dr hab. Anna Karmańska, Przewodnicząca Komisji Etyki

Dyskusja o zawodzie księgowego – etyka zawodowa (cz. 4)

Sprawa jest poważna. Zbyt wiele dzieje się wokół nas, aby przeoczyć moment, który jest obecnie fundamentalny dla dalszej środowiskowej przyszłości.

Komisja Etyki włącza się w dyskusję o zawodzie księgowego (szerzej: związanym z rachunkowością).

Prezentujemy **część 4.** zwartego opracowania Komisji, które zostało przedłożone Prezydium Zarządu Głównego SKwP w marcu 2021 r., celem wzmacniania głosu SKwP w tej ważnej sprawie.

Naszymi przemyśleniami pragniemy podzielić się z Państwem, aby działać wspólnie na froncie uzgodnień, rozważań i finalnych rozstrzygnięć.

Nasza tradycja *versus* nasza teraźniejszość

"Kto zna tylko współczesny stan jakiej sprawy naukowej, zna tylko obraz bez głębi, bez zasadniczych podstaw, dopiero historyczne poznanie nauki, poznanie dróg rozwoju, które ją do dzisiejszego stanu doprowadziły, pozwala się należycie oryentować, pozwala pojąć rzeczywisty organizm wiedzy".

Witold Byszewski, *Krótki rys rachunkowości (buchalterji)*,
Gebethner i Wolff,
Warszawa 1912, s. 11

Wyszukał: J.P.

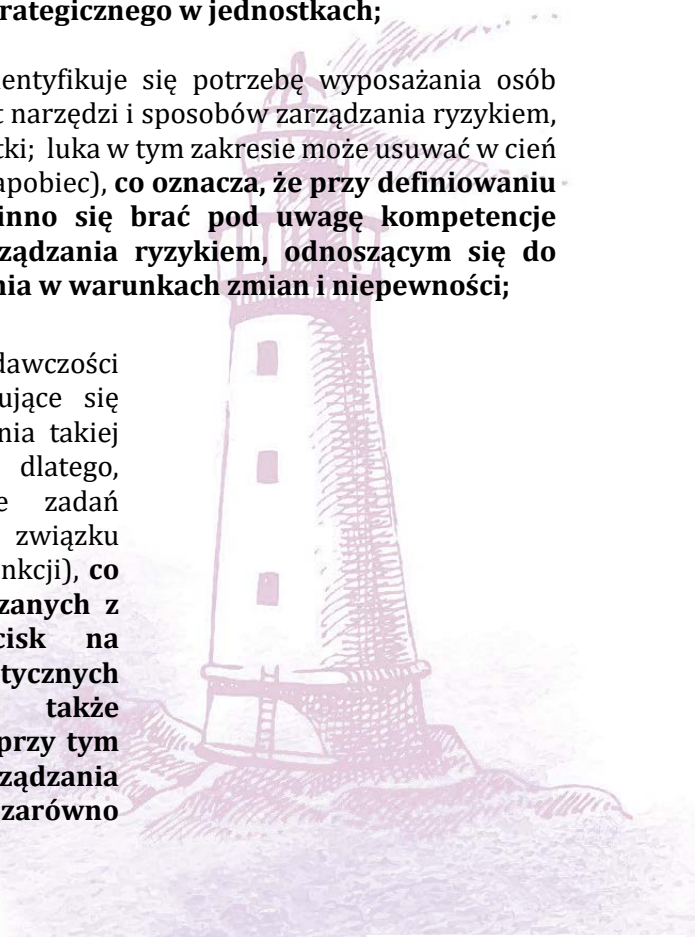
III. Wnioski i rekomendacje

Scharakteryzowane dokonania uwypuklają rolę Stowarzyszenia jako organizacji zawodowej z prawem głosu w kwestiach kluczowych dla postrzegania zawodów związanych z rachunkowością. Przedstawione poniżej wnioski i rekomendacje Komisji Etyki zostały sformułowane na tle przewidywań, dotyczących rozwoju zawodów związanych z rachunkowością, prezentowanych szeroko na forach międzynarodowych.

Czyni się to przede wszystkim dlatego, żeby uwypuklić obszary ważnych kompetencji zawodowych, w których wykorzystywaniu fundamentalną rolę odgrywają wartości etyczne.

Z syntetycznego przeglądu obserwacji odnoszących się do zmian w zawodach związanych z rachunkowością wynika, że na określenie współczesnej sylwetki zawodowej osób zajmujących się rachunkowością przemożny wpływ wywierają następujące zjawiska i czynniki:

1. powstanie przełomowych technologii i gwałtowny kognitywny rozwój biznesu, zatem księgowi muszą nauczyć się korzystania z nowych technologii, muszą umieć czerpać z innowacji, aby pozostać skutecznymi partnerami w zarządzaniu biznesem, **co oznacza, że przy definiowaniu zawodów związanych z rachunkowością powinno się brać pod uwagę kompetencje wynikające ze społecznego wpływu technologii;**
2. ewolucja przywództwa w finansach oraz roli księgowych (osób zajmujących się rachunkowością) w jednostkach gospodarczych (cechy charakteru, atrybuty wiedzy i umiejętności, które księgowi będą musieli posiadać w przyszłości, stanowią znaczne odejście od dotychczasowego stereotypu księgowego), **co oznacza, że przy definiowaniu zawodów związanych z rachunkowością powinno się brać pod uwagę kompetencje determinujące wypełnianie funkcji zarządczych, kontrolnych, a także planowania strategicznego w jednostkach;**
3. presja na doskonalenie zarządzania ryzykiem (identyfikuje się potrzebę wyposażania osób zajmujących się rachunkowością w wiedzę na temat narzędzi i sposobów zarządzania ryzykiem, wynikającym z różnych płaszczyzn działania jednostki; luka w tym zakresie może usuwać w cień zawód związany z rachunkowością, czemu należy zapobiec), **co oznacza, że przy definiowaniu zawodów związanych z rachunkowością powinno się brać pod uwagę kompetencje związane ze współdziałaniem w zakresie zarządzania ryzykiem, odnoszącym się do jednostki oraz atrybuty ważne dla funkcjonowania w warunkach zmian i niepewności;**
4. nowe trendy w zakresie sprawozdawczości zintegrowanej i innej narracyjnej (osoby zajmujące się rachunkowością powinny być w centrum tworzenia takiej sprawozdawczości przede wszystkim dlatego, że następuje poważna zmiana w zakresie zadań wykonywanych w rachunkowości, w związku z przejmowaniem i automatyzowaniem różnych funkcji), **co oznacza, że przy definiowaniu zawodów związanych z rachunkowością powinno się kłaść nacisk na kompetencje wynikające ze zdolności analitycznych i rozciągać wymagania kompetencyjne także na sprawozdawczość narracyjną, uwypuklając przy tym rolę rachunkowości jako centrum zarządzania zewnętrzną i wewnętrzną sprawozdawczością zarówno finansową, jak i niefinansową;**

Napisz do nas!

STOWARZYSZENIA KSIĘGOWYCH W POLSCE

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce (SKWP) jest, posiadającą osobowość prawną, najstarszą i największą polską organizacją skupiającą przedstawicieli środowiska zawodowego związanego z rachunkowością i finansami. Stowarzyszenie kontuuje tradycje społeczno-zawodowych organizacji księgowych, działających na terenie ziem polskich od 1907 roku. Od 1989 roku Stowarzyszenie Księgowych w Polsce jest członkiem Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC). Stowarzyszenie nieustannie dokłada starań, by jego członkowie odznaczyli się wysokimi kompetencjami zawodowymi oraz postępowali zgodnie z zasadami etyki. W 2007 roku Stowarzyszenie uchwaliło **KODEKS ZAWODOWEJ ETYKI W RACHUNKOWOŚCI**, którego sygnatariuszami są wszyscy członkowie SKWP, jak również ponad 2 tys. przedsiębiorstw i innych organizacji oraz osoby indywidualne. W 2009 roku Stowarzyszenie wprowadziło czterostopniową certyfikację zawodu księgowego i tytuł zawodowy dyplomowanego księgowego, w 2013 roku tytuł certyfikowanego eksperta usług księgowych, w 2015 roku zawodowy tytuł certyfikowanego specjalisty usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych i podatkowych. Do Stowarzyszenia należy ponad 24 tys. członków zwyczajnych i 2 tys. członków wspierających. W Stowarzyszeniu działa 25 Oddziałów Okręgowych. Od 2010 roku 9 czerwca obchodzony jest Dzień Księgowego.

www.skwp.pl

PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO

PREZES: Jerzy Koniecki
WICEPREZESI: dr Teresa Cebrowska,
dr hab. prof. US Stanisław Hońko
SEKRETARZ: Leszek Lewandowicz
SKARBNIK: Bożena Wilk

Kurier Etyki redaguje

KOMISJA ETYKI:

prof. dr hab. Anna Karmańska
przewodnicząca,

Franciszek Wala *wiceprzewodniczący*,
Małgorzata Małowińska *sekretarz*,
Stanisław Kozłowski, Sebastian Kuś,
dr Jan Piątek, Grażyna Urbaniak.

Projekt graficzny:

MEDIA DORA Dorota Mirowska

Redakcja:

ul. Górnośląska 5; 00-443 Warszawa
tel. 22 583 49 50, faks 22 622 77 81
e-mail: sekretariat@skwp.pl

© by SKWP. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej. Przedruk materiałów z „Kuriera Etyki” (w całości lub części), wprowadzanie do banku danych oraz przenoszenie na nośniki magnetyczne dozwolone na zasadach ustalonych w ustawie – Prawo autorskie. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu zamówionych materiałów a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy.

5. zmiany w sposobie komunikowania się, wynikające ze stosowania nowych mediów, co przy spadku zaufania do różnych instytucji, organizacji i osób **oznacza, że przy definiowaniu zawodów związanych z rachunkowością powinno się uwypuklić także aspekt umiejętności selekcji wiedzy szeroko dostępnej, a ważnej dla prawidłowego funkcjonowania rachunkowości;**
6. możliwość wykorzystania w działach finansowych i księgowych nowych technologii (sztuczna inteligencja oraz robotyka pomaga zautomatyzować i przyspieszyć wykonywanie zadań i podejmowanie decyzji; blockchain zapewnia audyt transparentności transakcji ujmowanych w systemie finansowym; zbiory typu big data oraz analityka biznesowa wspomagają procesy decyzyjne oparte na wielkich zbiorach danych połączonych między sobą, chociaż często odmiennych; chmura obliczeniowa zwiększa sprawność funkcjonowania systemów informacyjnych rachunkowości oraz wiąże się z niższymi kosztami i ze wzmocnieniem bezpieczeństwa cybernetycznego), **co oznacza, że przy definiowaniu zawodów związanych z rachunkowością powinno się podkreślać także kompetencje osób zajmujących się rachunkowością w obszarze korzystania z nowych technologii.**

Na tym tle rysuje się sylwetka osoby wykonującej zawód związany z rachunkowością, którą określają równoważne cechy, takie jak:

- wiarygodność,
- świadomość biznesowa i technologiczna,
- myślenie analityczne, kreatywność,
- uczciwość i wartości etyczne,
- uczenie się przez całe życie,
- skuteczność w działaniu w sytuacjach niejednoznacznych,
- elastyczność,
- otwartość na zmiany i innowację,
- proaktywność,
- chęć współpracy,
- umiejętność posługiwania się narracją a nie tylko liczbami,
- spostrzegawczość (ryzyka, zmian, potrzeb informacyjnych),
- dociekliwość, zdolności prognostyczne,
- wyrażanie obiektywnej i konstruktywnej opinii.

Praca

"Prawdziwe bogactwo to nie to, ile twoja praca pozwoli ci zarobić, ale to, kim cię uczyni."

Pino Pellegrino. Wyszukała: AK.

Konkludując – w odniesieniu do etyki zawodowej w rachunkowości – przedstawiamy do wykorzystania poniższe rekomendacje:

1. Zawodowe obowiązki i prawa osób wykonujących zawody związane z rachunkowością powinny być zdefiniowane w przepisach prawa wraz z regulacją rachunkowości, przy czym:
 - szczegółowo dla osób wykonujących zadania, wiodące w procesie opracowywania danych upublicznianych z ksiąg rachunkowych i odpowiedzialnych za ich jakość,
 - ogólnie dla osób uczestniczących w wykonywaniu zadań związanych z rachunkowością, które mają wpływ na jakość danych w zbiorach ksiąg rachunkowych.
2. Osoby usługowo prowadzące księgi rachunkowe powinny legitymować się dokumentem, poświadczającym posiadanie kwalifikacji zawodowych określonych przepisami prawa, co będzie sprzyjać zwiększeniu bezpieczeństwa podmiotów gospodarczych, które zyskają przekonanie o profesjonalności osób, z usług których korzystają.
3. W definicji zawodu/zawodów związanych z rachunkowością etyka powinna być wpisana w sposób dobitnie wskazujący na imperatyw:
 - udokumentowania znajomości i rozumienia zasad etyki zawodowej (przyswojona wiedza z tego zakresu),
 - potwierdzenia umiejętności oceny w aspektach zasad etycznych sytuacji co najmniej dwuznacznej etycznie (potwierdzone umiejętności) oraz
 - deklaracji przestrzegania zasad kodeksu zawodowej etyki w rachunkowości, powiązanej z potwierdzeniem świadomości utraty zaufania zawodowego (lub innej formy „kary”), w przypadku łamania tychże zasad.
4. W przepisach prawa powinna być określona zasada, że etyka jest warunkiem wykonywania zawodu księgowego (związanego z rachunkowością) – wewnętrzną powinnością każdej osoby zajmującej się rachunkowością, a także wymogiem dla zajmowania samodzielnego stanowiska (jak główny księgowy) związanego z poświadczaniem wiarygodności informacji finansowych. Spełnianie tego warunku powinno być dokumentowane posiadaniem kwalifikacji zawodowych, w tym wiedzy o zasadach etyki zawodowej w rachunkowości.
4. Przy definiowaniu zawodu księgowego w przepisach prawa wskazane jest zobligowanie osób wykonujących zawody związane z rachunkowością, aby – poza innymi wymogami – były sygnatariuszami *Kodeksu etyki zawodowej w rachunkowości*, stosowanego w zawodowych organizacjach księgowych.

Komisja Etyki SKwP, Warszawa, 31 marca 2021 r.

